

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 34

Lýsingarprísir fyri min: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 15. august 1953

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

26. Árg

Lesið um orrustuna í tingsalinum um læknastríðið

POUL NICLASSEN

Poul Niclasen — ein góður vinur og samstarvsmaður er farin.

Poul Niclasen var sambandsmaður. Hann kom so fyrri her heima at standa í sambandsflokkinum. Men tað er eingin loyna, at hann umboðaði hin mest føroyska, radikala og sociala partan av sambandsflokkinum. Niðri í Danmark kom hann eisini at arbeiða saman við javnaðarmonnum. Hann stóð í valbólki við javnaðarflokkinum í landstinginum.

Poul Niclasen var vaksin upp í smáum korum. Skilti fiskimannin og arbeiðsmannin og var, tá ið tað bar honum til, í teirra parti.

Tað er einki at ivast í, at um hann ikki av umstøðunum hevði staðið so fast organiseraður í sambandsflokkinum — lögtingsmaður, blaðstjóri o. m. — tá ið javnaðarflokkurin varð stovnaður, vildi hann verið sjálvskrivaður sum ein oddamaður í flokkinum. At hann var loystur frá »Dimmaletting« og landstingsmaður við javnaðarmannaatkvøðum, kom honum óivað væl við, tí tað fall honum tungt at standa sum ábyrgdarmaður fyrri at sóknum móti javnaðarmonnum.

Javnaðarmenn í Danmark hava einans gott at bera Poul Niclasen. Hann var hollur og álitandi bólkamaður, um hann ikki stóð sum limur í sjálvum flokkinum.

Eg havi ofta hoyrt váttat, at Poul Niclasen sum landstingsmaður gjörði eitt trútt og gott arbeiði fyrri Føroyar og serliga føroyingar í Danmark undir bardagaárunum.

Mangir eru teir føroyingar, sum hava góð minni um hann frá teim sváru útlegdarárunum, tá ið Føroyar vóru skildar frá Danmark.

Sjálvur hevði eg ta gleði sum føroyskur ríkisdagsmaður at arbeiða saman við Poul Niclasen á danatingi fyrri føroyskum vinnulívmálum. Mina tökk eigur hann fyrri gott samstarv, vinarlag og trúskap.

Poul Niclasen sá betri enn flestir, at uttan at koma út komu vit at verða burturgloymdir og at sita við skerdu um luti. Hann tó tí fegin við ymsum áheitanum um at fara uttanlands, til Italia, Spania, Bretlands og onnur lond fyrri at gera vart við Føroyar og føroyingar. Tað var serliga fiskasølumál, ið hann fekk í hendi at røkja. Her gjörði hann eisini stórt arbeiði.

Søga og mentunarliv føroyinga lá Niclasen heitt á hjarta. Sjálvur hevur hann skrivað og givið út sögumyndir

og greinir um Føroyar. Mær er kunnugt, at ikki so lítið liggur í manuskript hjá honum. Hann talaði ofta nógv um at fáa verk síni prentað og útgivin. Ivíst ikki í, at kona Pouls Niclasen, ið er ein háttmætt kvinna, vil kenna tað sum eina kára skyldu at fáa hetta útgávuarbeiði gjørt.

Ein góður vinur, ein góður Føroyasonur.

Friður yvir minni hansara.

Í Havn, tann 11/8—1953.

P. M. Dam.

Radio-vitjan

Ole Kühnel blaðstjóri, frá statsradiofoniumi dansku er aftur í Føroyum í

ár og tekur upp á stálband ymiskt, ið kann hava áhuga fyrri danskum lurtarum.

Í fjór hevði hann 8 lötur í útvarpinum við føroyskum tilfari. Um livihátt okkara, fiskivinnu, landbúnað, teknik og søgu.

Nógv er eftir enn, sigur hann, t. d. ætlanir hann sær til Stóra Dímun og Mikines.

Tað eydnaðist mær at hoyra, hvussu hann munnbar seg við mikrofonina, tá »Batory« kom; hann byrjaði við at lesa lítið brot úr »Barbarus«, har rithövundin greiðir frá, hvussu fólk tóku móti fremmandum skipum tá á dögum. Væl dugdi hann at greiða frá, so vit hava nakað at gleða okkumtil.

Fransar á vitjunnarferð í Havn

Pólska skipið »Batory« kom á Havnina hósmorgunin um 10-tíðina, og legði seg uttanfyri Molan, meðan »Streymur« og »Thorshavn« fóru tey 5—600 ferðafólkini í land.

Meginparturin av hesum fólkum kom úr Fraklandi, ein partur var eisini úr øðrum Miðalhavslondum.

Ein rúgva av fólkum var á bryggjunum, — var tað eisini tað einasta, ið visti, at nakað óvanligt var á vási, tí ikki sást flagg á stong.

Ógvuliga lítill steður var, o. u. 4 tímar. Hesa tíðina nýttu tey til at siggja seg um, nokur vóru biltúr vestanfyri, bæði í bussum og bilum, annars keyptu tey hópin av bílötum og smálatum.

Ílla gekst við málinum, fá mundu duga at tosa franskt við tey. Tey tóku hópin av myndum, helst av teimum, ið vóru í føroyskum klæðum.

Ferð teirra byrjaði í Le Havre, haðani til Edinburgh, Lerwick, Havnar.

Sildatíðindi

Næstseinstu nátt fekk norskt skip so nógv sild í gornunum, at teir máttu lata eitt annað norskt skip fáa frá sær. Annars frættist ikki nógv frá sildaskipunum, í hvussu so er eingin rok-fiskiskapur enn í ár, tíverri.

Ljós yvir landið

Miðvikukvöldið var ravnagnsljósíð tendrað í Porkeri fyrri fyrstu ferð. — Ljósíð í Porkeri er samanknýtt við Vág, so nú er størsti parturin av oynni í sama ljósneti; Hvalbøur hevur verk fyrri seg sjálvan.

P. Petersen bar seg undan og tosaði uttanum.

H. Djurhuus helt, at landsstýrið var til at rista í, men náðini vóru so vánalig. At fáa hetta mál projekterað sum uppskoti av P. Petersen uttan nakra vissu fyrri, at fáa arbeiðið gjørt, loysti seg lítið, tað vóru nógv dømi um tað.

P. M. Dam helt tað vera gott, at H. Djurhuus vildi vera við, at tað vóru teir, ið skuldu ristast.

J. Kallsoy skilti væl, at P. P. og Iversen ikki vóru glaðir fyrri, at teirra lorkuti atburður var drigin soleiðis fram; hann hevði roynt at spurt eftir málinum og nettupp P. Petersen fyrri at fáa tað til viðgerðar í figgjarnevndini, men uttan úrslit, væntaði heldur ikki nakað úrslit, so leingi hetta stýrið varð sitandi.

— Málið varð beint í figgjarnevndina.

Næsta mál var

DRÁTTARSPÆL A ST. DÍMUN

Janus í Dímun hevur vent sær til tingið um studning til dráttarspæl, tí aftaná at Drátturin leyp fyrri nøkrum árum síðani, hevur verið torført at arbeiðið við øllum, sum skal frá og til oynna.

Davidsen bar málið fram og skeyt upp at fáa tað í figgjarnevndina, og bað tingmenn taka væl undir.

Anth. Sørensen hevði ógvuliga nógv at föra fram, ið bert kann verða mál-inum til skaða, royna at fáa tað útsett. T. d. at tað var Janus og ikki einkjan, ið søkti, og hvi tað ikki varð sent til komm. nevndina.

— Málið varð beint í figgjarnevndina.

LOYVI TIL BRYGGJAN AV STERK-UM ØLI

Einar Wág, bryggjari og lögtings-Framhald á 4. síðu.

Kendur javnaðar-maður fyllir fimti ár

Hin 20. í hesum mánaða fylli Sigmund Frederiksen í Miðvági 50 ár.

Sigmundur varð á ungum aldri greiður yvir, at hann hoyrir heima í javnaðarflokkinum. Hann er føddur í fátækum heimi og fór tíðliga at arbeiða fyrri föðini og fór 14 ára gamal at fiska.

Arbeiðssamur og raskur er hann, og tað hevur hann altíð verið.

Vit øll føroysku javnaðarfólk senda vinarligar heilsur til okkara partamann Sigmund Frederiksen og ynskja honum eydnuna á fimti ára degnum.

TINGMÁL

Fríggjadagin 7. august var tingsalurin fullur av áhoyrarum — læknamálið var fyrri; landslæknin við fylgi fyllti ein bonk, meðan menn úr Klaksvík stóðu við síðurnar.

Fyrsta mál á dagskránni var

DÝPING AV STREYMINUM OG LYKT NORDURI VIÐ STREYM

J. Kallsoy bar málið fram, og gav teimum tingmonnum, ið hövdu verið tingmenn undan seinasta vali, harðar ábreiðslur, og eina mest P. Petersen og Iversen, ið vóru valdir til tingmenn av teimum, ið hetta mál var so neyðugt.

Hann vísti á, hvussu teir hövdu drálað við hesum.

P. Petersen var ikki blíður, tá hann kom á pallin; helt seg hava havt eina positiva stöðu, men helt hetta mál hevði lítla stömdir at vænta sær áðrenn tey stóru havnamálini vóru av; annars bað hann hesar menn rista í teir menn, ið drálaðu so við at fáa málið framt, tí tað var samtykt á tingi.

Iversen helt, at Kallsoy skuldi havt strongt á at fingið hetta gjørt, nú kundi hann eisini fáa peningin til vegar sum figgjarnevndarlímur; vildi ikki vera við ikki at hava gjørt skyldu sína.

P. M. Dam segði seg hava verið við til at atkvøtt fyrri málinum, tá tað var fyrri fyrstu ferð í 1949. Spurdi P. Petersen, um hann vildi vera við til at rista í landsstýrið saman við øllum teimum, ið vildu heldur enn gjarna.